

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. І. І. Мечникова
ОДЕСЬКА ГУМАНІТАРНА ТРАДИЦІЯ

Δόξα / ДОКСА

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
З ФІЛОСОФІЇ ТА ФІЛОЛОГІЇ

ВИП. 1 (25)

СМІХ У СВІТІ СМISЛУ

Одеса
2016

Редакційна колегія:

докт. філософії,
проф. М. Вішке (Гетинген);
докт. філос. наук,
проф. І. В. Голубович (Одеса);
докт. філос. наук,
проф. О. А. Довгополова (Одеса);
докт. філос. наук,
проф. В. Ю. Жарких (Одеса);
докт. філос. наук,
проф. М. В. Кашуба (Львів);
докт. філос. наук,
проф. В. І. Кебуладзе (Київ);
докт. філос. наук,
проф. С. О. Коначова (Москва);
канд. філос. наук,
доц. В. Л. Левченко (Одеса) –
головний редактор;
докт. філос. наук,
проф. О. К. Соболевська (Одеса);
докт. філос. наук,
проф. О. І. Хома (Вінниця).

Редакція випуску – В. Л. Левченко

Рецензенти:

докт. філос. наук, проф. Е. А. Гансова (Одеса);
докт. філос. наук, проф. В. Б. О कोरोков (Дніпропетровськ);
докт. філол. наук, проф. В. Д. Нарівська (Дніпропетровськ);
докт. філол. наук, проф. А. О. Ткаченко (Київ).

Друкується за рішенням Вченої ради Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова (протокол № 1 від 29 вересня 2016 р.).

Свідоцтво Держкомінформу України серія КВ № 6910 від 30.01.2003 р.
Постановою президії ВАК України збірник внесено до переліку наукових видань, в яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт з філософських і філологічних наук (постанова №1-05/8 від 22.12.2010).

Адреса редакції – вул. Дворянська, 2, Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, філологічний факультет, Одеса, 65026, Україна;
e-mail: kulturaod@yandex.ua

© “Одеська гуманітарна традиція”, 2016

© Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, 2016

Це видання є спільним проектом Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова і міського наукового товариства «Одеська гуманітарна традиція». Збірник наукових праць «Добіж / Докса» має міждисциплінарний характер, редакційна колегія публікує статті, що містять результати наукових досліджень переважно у галузі філософії та філології. Кожен випуск присвячений окремій тематиці.

Випуск 25 збірника «Докса» продовжує започатковану одеськими науковцями традицію вивчення сміху і сміхової культури. Він містить результати досліджень різних проявів сміху в філософському, культурологічному, філологічному, мистецтвознавчому вимірах.

В розділі 1 «Смішне в бутті та пізнанні людини» розглядається низка питань, пов'язаних з семантичними засадами сміху як певного смислового ефекту. Автори статей вдаються до аналізу, по-перше, різних концепцій сміху – від античності до сучасності, по-друге, різних варіантів смішного, коли треба встановити механізми сміхової творчості, нарративні засади смішного і закономірності реагування людини через сміх на виклики буття. Автори звертають увагу на трансформацію архаїчних форм, які реалізують певні універсальні структури, на гендерні аспекти репрезентації смішного в житті, форми іронічного ставлення до екзистенційних проблем буття.

Другий розділ «Сміх і форми комічного в літературі» об'єднує статті, в яких акцентовані різні моменти сміхового і комічного в цьому виді мистецтва. Зокрема, надаються ґрунтовні розвідки щодо дослідження чорного гумору, сучасної поезії, драматургії Гоголя та інш. Також в розділі досліджується діалог свідомостей в філософії і літературній творчості Достоєвського, спираючись на ідеї М. Бахтіна і Е. Левінаса.

Розділ 3 присвячено дослідженню сміху в мистецтві та соціумі. Він дає приклади аналізу комічного, по-перше, в різних видах мистецтва – кіно, сучасному музичному театрі, в соціальних сітях. Зокрема розглядаються особливості прагматики сучасних арт-практик, виявляються причини та наслідки зміни культурних норм у відносинах «митець – реципієнт». Цікавим є дослідження місця перетону карнавального та героїчного у мистецтві. Також в розділі розглядаються можливості медичної гелотології та лікарняної клоунади, а також особливості так званого «одеського гумору».

В розділі 4 «Філософські есеї» ми публікуємо текст Олени Соболевської, в якому на прикладі різних випадків в області поетичної і філософської творчості розглядається потік свідомості людини, що несподівано відчула себе чужою у механістично упорядженому соціальному співтоваристві.

Редакційна колегія й автори запрошують читачів до діалогу і роздумів про сміх, його властивості і прояви.

Редакційна колегія